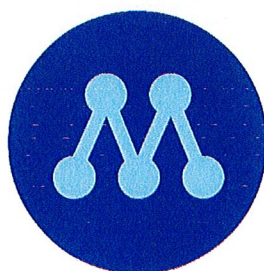

Avtal om gemensamt majoritetsstyre för Region Kronoberg 2026-2030
mellan Socialdemokraterna, Moderaterna och Vård i Kronoberg

Ansvar för hela Kronoberg

*För en kunskapsbaserad, nära och tillgänglig sjukvård – och en hållbar
utveckling av hela länet*

Inledning och gemensam inriktning

Majoritetsstyret och det politiska programmet, Ansvar för hela Kronoberg, är ett svar på den historiskt sett exceptionellt svåra situation som Sveriges regioner befinner sig i. Flera av problemen delar vi med alla eller flera regioner, medan vissa är specifika för vår region. Ett stabilt styre kan dämpa riskerna av en orolig omvärld. Vårt samarbete är en strävan efter att bidra till stabilitet för invånare och medarbetare, samt att stärka förtroendet för regionen i hela länet.

Sjukvården är Region Kronobergs viktigaste uppdrag. Alla invånare ska kunna känna trygghet i att vården finns tillgänglig när den behövs. Alla delar av vården ska ses som en helhet.

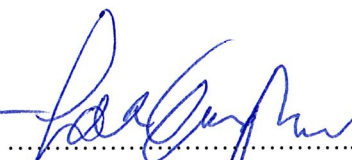
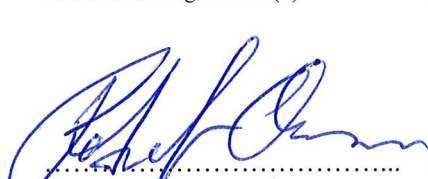
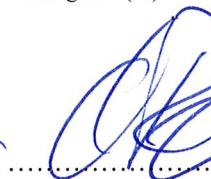
Vi vill utveckla en sjukvård där patienten står i centrum, där personalens kompetens tas tillvara och där vården finns nära invånarna i hela länet. Genom kortare beslutsvägar, större ansvar till vårdens verksamheter och bättre samverkan kan resurser användas mer effektivt och komma patienterna till nytta.

Vi har gemensamt 35 av regionfullmäktiges 61 mandat och är därmed ett stabilt majoritetsstyre. Socialdemokraterna har 17 mandat, Moderaterna 12 mandat och Vård i Kronoberg 6 mandat.

Avtalet gäller för mandatperioden 2026-2030, men flera av besluten och åtagandena som regleras i vår överenskommelse sträcker sig över många år, vilket kan innebära att samarbetet behövs långsiktigt. Samarbetet bygger på tillit och respekt mellan partier, företrädare och politiska utgångspunkter. Det är en grundbult för ett fungerande arbete att alla tre partier följer överenskommelser och gemensamma beslut.

Vår majoritet ska delta i den nationella debatten för våra invånares intressen och regionens bästa. Regionen ska däremot inte användas som plattform i den nationella partipolitiska debatten, om vi inte är överens om det. Vårt majoritetsstyre uppträder enat för att stärka tydlighet och sammanhållning.

Växjö, 11 oktober 2026

Henrietta Modig Serrate (S)
Ida Englund (M)
Agneta Andersson (ViK)
Robert Olesen (S)
Oliver Rosengren (M)
Bengt Göran Söderlind (ViK)

Grundprincip: patienten i centrum

Regionens sjukvård ska alltid utgå från patientens behov. Målet är en sjukvård som skapar trygghet och tillgänglighet för alla invånare.

- patienten ska vara i fokus i alla vårdformer
- kontakten mellan vård och patient ska vara tydlig och tillgänglig
- förebyggande arbete är viktigt för att stärka hälsan och minska sjukfrånvaron
- vården ska bidra till arbetslinjen genom kortare väntetider och hög tillgänglighet, så att människor kan arbeta och må bra istället för att stå i vårdköer eller vara sjuka
- administrationen ska effektiviseras och decentraliseras för att frigöra resurser till kärnuppgiften
- resurser ska prioriteras till kärnverksamheten

Ekonomi

Regionens ekonomi

Region Kronoberg har landets starkaste och mest välskötta regionekonomi. Vi har varit den enda eller bland få som klarat budgeten de senaste åren och har bäst resultat per capita av alla regioner. Vi har en stabil hantering av pensionsåtaganden. Regionen har inga lån, utan gör alla investeringar med eget kapital.

Regionen står samtidigt inför betydande investeringar, exempelvis i sjukhusvården och kollektivtrafiken. Därför finns behov av att trygga finansiering och fortsätta sätta av pengar för investeringarna.

Regionskatten i Kronoberg är bland landets högsta. Om vi har överskott även med hänsyn taget till avsättningar för investeringar ska skatten sänkas i budgeten för 2030.

Det ska göras ett arbete för att öka intäkterna till regionen, genom innovativa lösningar, som exempelvis att möjliggöra reklam på fler ställen och privat finansiering inom kulturområdet.

Bolagsstyrning

Alla ägardirektiv ska revideras. Bolagsstyrningen ska hanteras inom budgetprocessen.

Översyn av central administration

Regionens centrala administration ska vara professionell, effektiv och ha ändamålsenliga beslutsvägar. Onödig byråkrati ska minska och alla tjänster ska motiveras med sitt bidrag till kärnverksamheten. En samlad översyn av regionens centrala administration ska därför genomföras i syfte att frigöra resurser till huvuduppgiften, med särskilt fokus på vårdpersonal, vårdnära administrativt stöd och nära stöd till cheferna.

Stödjande verksamheter ska präglas av tydlig nytta för verksamheten och patienterna. Därför ska kundnyttan i de stödjande funktionerna följas upp och mätas, så att resurser kan prioriteras till de insatser som ger störst värde för vården och invånarna. Resultatet för den samlade översynen ska redovisas för regionstyrelsen och komplettera det dagliga arbetet som alltid ska ske i verksamheten med att använda resurserna på bästa sätt.

Långsiktig planering

Sjukvårdens utveckling kräver stabilitet och långsiktighet. Vissa frågor behöver därför hanteras med bred politisk samsyn och planering över partigränserna. Det gäller särskilt större strukturella frågor.

Sjukvård och sjukhus

Två akutsjukhus

Region Kronoberg ska ha två långsiktigt hållbara akutsjukhus, i Ljungby och Växjö, båda med intensivvård och kapacitet att utföra akuta operationer under en större del av dygnet. Båda sjukhusen ska i ökad utsträckning ha egen ledning och administration.

Intensivvård och operationer på Ljungby sjukhus

Intensivvårdsplatserna på Ljungby sjukhus stängdes för att det inte bedömdes som praktiskt möjligt att hålla dem öppna utifrån bemanning, befolkningsunderlag och patientsäkerhet. I Socialdemokraterna och Moderaternas överenskommelse framgår att "Majoriteten ska uttömma alla möjligheter för att ha kvar akutmottagning i Växjö och Ljungby", vilket den dåvarande majoriteten ansåg var uppfyllt när besluten togs.

Valresultatet visar att det finns ett folkligt mandat att pröva fler metoder för att stärka Ljungby sjukhus. Den kraften behöver tas på allvar.

En kommitté tillsätts med uppdrag att bereda och följa upp genomförandet av nedanstående punkter. Kommittén ska vara en parlamentariskt tillsatt arbetsgrupp, utsedd av hälso- och sjukvårdsnämnden, och bestå av representanter för alla partier.

Resurser för kommitténs arbete skall avsättas i budget 2027 och 2028. Kommittén skall upphöra när samtliga fyra uppdrag har fullgjorts, dock senast den 30 juni 2028. Kommittén skall regelbundet rapportera till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Kommittén skall senast under första halvåret 2027 ha berett en plan avseende intensivvården och den utökade operationskapaciteten. Förslaget skall ha ett planerat genomförande senast 31 december 2027. Samtliga beslut skall fattas av hälso- och sjukvårdsnämnden alternativt regionfullmäktige, då det är nödvändigt. Förslagen skall vara kostnadssatta och finansierade.

Intensivvården

Stabiliseringsplatsen vid Ljungby sjukhus ska utvecklas till en IVA-plats. IVA-platsen ska bidra till ökad trygghet för såväl invånare i den västra länsdelen som medarbetare vid Ljungby sjukhus. Platsen ska möjliggöra akut intensivvård och vid behov av fortsatt intensivvård under längre tid, ge möjlighet till planerad förflyttning till Växjö sjukhus. Resurser skall avsättas i budget 2027.

Utökad operationskapacitet

Akuta operationer ska kunna genomföras på utökade tider på dygnet vid Ljungby sjukhus. Syftet är att öka operationskapaciteten och möjliggöra fler genomförda operationer. Resurser skall avsättas i budget 2027.

Ökad samverkan och samarbete inom sjukhusvården

Kommittén ska ta fram en handlingsplan för hur sammanhållningen, samverkan och samarbetet inom sjukhusvården i Region Kronoberg ska stärkas. Handlingsplanen ska syfta till bättre förutsättningar för samarbete mellan länets sjukhus. Handlingsplanen ska utgå från patienternas behov och hög patientsäkerhet ska säkerställas. Medarbetare skall ges möjlighet att vara delaktiga i framtagandet.

Definition av akutsjukhus

En definition av vad som avses med ett akutsjukhus i Region Kronoberg ska tas fram.

Tillgänglighet och vård nära invånarna

Tillgänglighet till vården

Ingen ska behöva vänta onödigt länge på vård. Vårdgarantin är ett verktyg som stärker patientmakten och kortar vårdköer. Vård ska i första hand erbjudas inom regionen och vi ska anstränga oss för att ha så kort väntetid som möjligt i den vårdverksamhet vi erbjuder. Målet är också att minska behovet av icke-högspecialiserad utomlänsvård, genom att själva erbjuda hög tillgänglighet och kvalitet. När vårdgarantin behöver utnyttjas utanför regionens verksamhet, så ska vi underlätta exempelvis resor och boende.

Om vi inte uppfyller vårdgarantin är det rimligt att patienten inte behöver betala patientavgiften. En utredning ska genomföras för att se över möjligheten att ta bort denna avgift. Fortsatt höjning av straffavgiften om man uteblir från bokad besök ska vara hela eller delar av finansieringen. Så stärker vi sambandet mellan rätten till vård och eget ansvar.

Screeningprogrammen fyller en viktig roll i att tidigt upptäcka svår sjukdom. För att sänka trösklarna för screening vill vi se över möjligheten att fysiskt flytta screeningprogram närmare medborgarna, exempelvis genom att förlägga dem utanför sjukhusområden och i fler delar av länet.

Vården ska vara tillgänglig och även möjliggöra att människor ska kunna arbeta. Det innebär att det ska kunna vara möjligt att göra vårdbesök före eller efter sitt jobb, för att undvika att människor behöver ta ledigt från jobbet för att uppsöka vården. För att underlätta för dem som arbetar eller har svårt att resa bör det finnas mottagning för kroniska sjukdomar på båda sjukhusen. Digitala vårdkontakter ska möjliggöras. Drop-in-tider för provtagning ska erbjudas på alla vårdcentraler. Anpassningar i verksamheten som underlättar för arbetande invånare ska uppmuntras och uppmärksammas i regionen, för att sprida goda exempel.

Primärvården och vårdcentralerna

En väl fungerande primärvård är viktig för kontinuitet och god tillgänglighet. Resurserna till primärvården ska öka som andel av hälso- och sjukvårdens samlade resurser. Resurser ska följa uppdraget vid överflyttning mellan vårdnivåerna.

- förbättra tillgängligheten så att patienter snabbt kan få kontakt med vården
- förbättra samverkan mellan sjukhusen och primärvården
- stärka vårdcentralernas roll i sjukvårdssystemet

Primärvården ska nivåstruktureras. Alla vårdcentraler ska vara robusta och ha en minsta nivå av läkarmottagning, men vårdcentralerna kan se lite olika ut och specialisera sig. Distriktssköterskemottagningar och fysioterapimottagning kan då även finnas på annan plats än vårdcentralen. Det ska möjliggöras ett utökat samarbete mellan vårdcentraler för att öka tillgängligheten till primärvården. Målet med nivåstruktureringen är att bibehålla en hög geografisk täthet till primärvård i länet, samtidigt som hög kvalitet och kompetensförsörjning säkras.

Region Kronobergs ambition är att nå Socialstyrelsens riktvärde om 1100 patienter per fast läkare i primärvården. Resurser avsätts för att vårdcentralerna ska nå målet.

Hälsosamtal ska genomföras när man behöver och är motiverad för det, inte på grund av att man når en viss ålder. Det innebär att alla inte längre ska kallas vid 50 års ålder.

Vi ska förbättra vården för vuxna med lättare psykisk ohälsa. Det kan innebära att erbjuda fler samtal på vårdcentralen, eller att teckna vårdavtal med privatpraktiserande aktörer för att öka tillgängligheten till samtalsstöd.

Kunskapen om egenvård behöver öka för alla Kronobergare. Det kan innebära att ta fram och skicka ut en enkel och tydlig informationsskrift om egenvård till alla hushåll, och att samarbeta med externa organisationer för att erbjuda föreläsningar för gymnasieungdomar.

Nära vård

Hälso- och sjukvården i Kronoberg ska vara nära, trygg och tillgänglig. Omställningen till en god och nära vård ska fortsätta, med primärvården som nav och fokus på kontinuitet, förebyggande insatser och hög tillgänglighet.

Genom stärkt samverkan mellan region och kommuner, utvecklade digitala tjänster, egenmonitorering och mer vård i hemmet ska fler patienter få rätt vård i rätt tid. Målet är en sammanhållen och personcentrerad hälso- och sjukvård.

Sjukvården behöver fungera i nära samarbete med andra samhällsaktörer. En gemensam värdegrund stärker samarbetet och skapar bättre förutsättningar för olika aktörer att arbeta mot samma mål.

- stärka samverkan mellan region och kommuner, exempelvis mellan räddningstjänsten och ambulansverksamheten
- skapa bättre samverkan mellan sjukhussjukvård och primärvård
- utveckla sjukvården i hemmet, där samarbetet med kommunerna är viktigt – exempelvis för att säkerställa tillgång dygnet runt till medicinsk bedömning i kommunal vård
- arbeta för en miljövänlig och hållbar verksamhet

Ambulans

Man ska kunna lita på att vården finns där, speciellt när situationen är akut. Därför ska ambulansstillgängligheten öka i hela länet. Svarstiderna på de mest akuta fallen ska kortas. Den inre sjukvårdsledaren på SOS ska utökas, både i tid och funktion. Den inre sjukvårdsledaren på SOS är en ambulanssjuksköterska som leder och fördelar resurser från larmcentralen. Denna resurs möjliggör både bättre och säkrare styrning i mycket akuta och allvarliga situationer, men också en bättre närmare vård, speciellt för äldre sköra patienter.

Kvinnohälsa

Vården som är kvinnospecifik ska stärkas. Vi vill höja kunskapen och säkra ett bättre bemötande för kvinnor som söker vård för klimakteriebesvär. Därför ska klimakteriemottagningar bli fler, och utbildningskrav ska ställas på vårdcentralens medarbetare. Samarbetet med relevanta kliniker ska bli bättre. En satsning ska genomföras för att stärka kompetensförsörjningen inom gynekologi och mödrahälsovården, exempelvis graviditetsultraljud.

Vi ska verka för att vården för ofrivilligt barnlösa förbättras, genom exempelvis möjlighet till syskonförsök vid IVF.

Barn och unga

Köerna till barn- och ungdomspsykiatri har minskat väsentligt. Vårdvalet och förändrade rutiner har bidragit till att fler får hjälp snabbare och att lidandet minskar. En risk är att utsatta faller mellan stolarna när ansvar ska flyttas, därför ska dynamiska åldersgränser införas på barn- och ungdomspsykiatri. Vården bör vara sömlös och det ska aldrig drabba en patient negativt att byta enhet.

Behandling som inte kräver inläggning ska om möjligt genomföras där vården söks och utifrån barnets bästa, för att undvika onödiga resor och tidsspillan.

Privata aktörer

Privata vårdaktörer kan förbättra tillgängligheten och kvaliteten i vården. Nya vårdval och vårdavtal kräver enighet inom majoriteten. Kvalitetsuppföljning och kontroll av vårdaktörer ska öka i syfte att öka patientsäkerheten och minska risken för välfärdsbrott.

Patient- och hjälpmedelsavgifter

Patient- och hjälpmedelsavgifter ska höjas med försiktighet.

Personal, ledarskap och organisation

Personalens kompetens och engagemang

Vårdpersonalens kunskap och erfarenhet är sjukvårdens viktigaste resurs. En välfungerande vård bygger på att medarbetarnas kompetens tas till vara och att de ges rätt förutsättningar att utföra sitt arbete.

- ta tillvara personalens kompetens och erfarenheter i utvecklingen av vården
- minska antalet beslutsnivåer för att korta vägarna mellan beslut och verksamhet
- stärka det lokala inflytandet för medarbetare och arbetsgrupper
- ge chefer ett utvidgat ansvar och bättre förutsättningar att leda verksamheten, bl a första linjens chefer
- skapa förutsättningar för att Region Kronoberg ska vara en attraktiv arbetsgivare

Genom rätt använd kompetens kan varje medarbetare i högre grad fokusera på sin uppgift, dock utan att ge avkall på flexibilitet. Därför vill vi stärka uppgiftsväxling genom exempelvis att städning mellan operationer utförs av lokalvården, för att säkra att städningen blir effektiv, korrekt och för att kunna utföra fler operationer.

Personalpolitik

Tidigare beslutade personalsatsningar – exempelvis skobidrag och extra OB-tillägg – ska vara kvar. Friskvårdsbidraget ska höjas till 3000 kronor. Organiserad prostatacancertestning ska möjliggöras på betald arbetstid samt regionens arbetsplatser ska menssäkras. Utreda införande av kvällsindex alternativt utökat nattindex i syfte att öka attraktiviteten i hälso- och sjukvårdens dygnet-runt-verksamheter. Detta ska ske inom ramen för en begriplig och fungerande helhet.

EU-regleringen om elva timmars dygnsvila bidrar till stress och minskar flexibiliteten. Vi har inte möjlighet till generellt undantag, där alla som vill arbeta utan regleringen slipper. Däremot är vi positiva till att möjliggöra undantag för personalgrupper som arbetar i en kritisk verksamhet, exempelvis förlossningen, ambulans och annan akutverksamhet.

Fler behöver jobba mer och längre för att vi ska klara de demografiska utmaningarna. För att stimulera till en ökad tjänstgöringsgrad ska vi utreda modeller för lönetillägg eller högre pensionsavsättning för de som jobbar heltid. Nya åtgärder för att fler ska vilja förlänga sitt arbetsliv ska utredas.

Nytt ledarskap och bättre sammanhållning

Bättre sammanhållning i länet är nödvändigt för att stärka verksamheten och förtroendet. Det innebär att sträva efter minskad polarisering och ökad tillit.

Genomslaget för politiska beslut i verksamheten ska vara fullständigt. Ledande tjänstemän har till uppgift att verkställa politiska beslut och utveckla verksamheten i nära kontakt med medarbetare och politisk ledning.

Bättre utvärdering

Beslut ska utvärderas och effekterna följas upp. Vi ska använda metoder och insatser som fungerar och nyttja skattebetalarnas pengar på bästa sätt.

Kollektivtrafik och tillgänglighet i hela länet

Alla invånare ska kunna nå vård och service oavsett var de bor. Bra transporter bidrar både till bättre hälsa och större social gemenskap.

Arbetspendling

Kollektivtrafiken ska utföras där det är bäst för flest. Regelverket för glesbygdstrafiken ska ses över. Fokus ska ligga på arbetspendling och på de starka stråken.

Ett "Projekt Arbetslinjen" ska genomföras där alla arbetsplatser med mer än exempelvis 200 anställda erbjuder dialog om anpassning av kollektivtrafiken för att underlätta livspusslet för medarbetarna. Det kan handla om att verkan för att kommunerna flyttar busshållplatser närmare arbetsplatsen eller ändra turtider för att matcha arbetstider.

Priser

Biljettpiserna i kollektivtrafiken ska följa index för att undvika enstaka, plötsliga höjningar.

En ny seniorrabatt för månadskort i kollektivtrafiken för pensionärer införs. Åldersgränsen ska motsvara riktåldern för pension. Seniorrabatten ska motsvara 25 % på periodkort och enkelbiljett. Studentrabatter ska gälla både periodkort och enkelbiljetter.

Serviceresor

Serviceresor är viktigt för många medborgare och ska fungera väl. För att Serviceresor ska vara trygga är det viktigt med ett gott bemötande, tillräckliga kunskaper i svenska språket och fungerande service. Brister kan både handla om otillräckliga förutsättningar, exempelvis stress eller otillräcklig kompetens. Ett arbete ska genomföras för att höja förarnas kompetens i bemötande och kommunikation.

Regionens fastigheter

Ny form för styrning

Fastigheterna ägs idag i förvaltningsform och driftas av regionstyrelsen. Inför beslut om nya sjukhusinvesteringar i Växjö, som är det största enskilda fastighetsinnehavet för regionen, ska frågan om fastighetsförvaltningens mest ändamålsenliga organisering prövas: som nu, i egen nämnd, i särskilt utskott eller i bolag.

När man planerar nybyggnation behövs flexibilitet för att kunna hantera förändrade behov inom vården och nya uppgifter kring exempelvis beredskap. Genomtänkt nybyggnation kan också möjliggöra nya intäktskällor, om exempelvis operationsenheterna får en högre extern tillgänglighet. Här bör vi lära av befintliga exempel i landet för att minska kostnader.

Kulturfastigheter

Investeringar i kulturfastigheter ska vid behov göras med återhållsamhet samt fokus på arbetsmiljö och tillgänglighet.

Hyreskostnader

Region Kronoberg ska tillämpa marknadsmässiga hyror till externa hyresgäster.

Det ska genomföras en översyn av fastigheterna i syfte att minska kostnaderna, exempelvis genom att minska externt hyrda fastigheter.

Sjukhusfastigheter

De beslutade fastighetsinvesteringarna i nya sjukhusfastigheter vid Ljungby sjukhus ska färdigställas för att skapa förutsättningar för ny medicinsk teknik, nya behandlingsmetoder och utvecklade arbetssätt samt säkerställa en god arbetsmiljö för medarbetarna.

Utifrån de utredningar som är igångsatta ska beslut om byggnation av sjukhus i Växjö fattas:

- A. I händelse av nybyggnation av sjukhus på nuvarande plats gäller följande premisser: Ombyggnaden av Växjö sjukhus ska göras på höjden och västerut i kvarteret Gustaf Adolf 9. Ingen utbyggnad ska ske mot Strandbjörket eller mot allén.
- B. I händelse av nybyggnation av sjukhus på annan plats än vid nuvarande tomt gäller följande premisser: första prioritet på Växjö sjukhus-tomten är sjukvårdsverksamheten. Majoriteten skall undersöka möjligheterna att på tomten utöver sjukhusverksamhet även kunna exploatera för bostäder eller kommersiella fastigheter. Eventuella exploateringsvinster ska användas för att finansiera sjukhusbyggnation och minska kostnaderna för skattebetalarna.

I väntan på långsiktigt beslut ska allt annat än nödvändigt underhåll undvikas.

Regional utveckling, samverkan och hållbar utveckling

Fokus på kärnverksamheten

Vi ska rikta det regionala utvecklingsarbetet mot jobb, företagande och tillväxt.

Flygplatsen

Växjö Småland Airport har en viktig roll för länets invånare och företag. När möjlighet ges ska inrikesflyget inkluderas i kollektivtrafiken. Det innebär att en flyglinje till och från Stockholm skulle kunna upphandlas. Regionen ska förbli ägare av flygplatsen och i väntan på ny lagstiftning ska regionen fortsätta stödja Stockholmslinjen.

Ryssbygymnasiet

Arbetet med en försäljning av Ryssbygymnasiet ska fortsätta. I första hand till branschen. Om ingen köpare finns, ska deläggande prövas.

Ekhagen

Förutsättningar för ett annat ägande av Ekhagen ska undersökas.

Samverkan

Sjukvården behöver fungera i nära samarbete med andra samhällsaktörer. En gemensam värdegrund stärker samarbetet och skapar bättre förutsättningar för olika aktörer att arbeta mot samma mål.

Samverkan med föreningslivet

En översyn av regionens samverkan med patient- och pensionärsföreningarna inom ramen för råden ska genomföras, i syfte att säkerställa relevanta och värdeskapande forum för dialog och delaktighet.

Regionen betalar idag ut föreningsstöd till föreningar i länet. En genomlysning av detta ska göras för att skapa en mer transparent och rättssäker process för vilka föreningar som ska få ta del av föreningsstödet. En översyn av hur det långsiktiga ekonomiska stödet och samverkan med Noaks Ark kan stärkas och utvecklas.

Politisk organisation

Politisk sekreterare

Partierna är överens om att revidera reglementet för partistöd, partigrupsanslag och anslag till politiska sekreterare. Anslaget till partigrupperna skall revideras till att varje partigrupp får årligen 150 procent av grundarvodet per parti och 100 procent av grundarvodet per mandat.

Tjänsteutrymmet för politiska sekreterare skall revideras till 10 procent per mandat. Av tjänsteutrymmet för politiska sekreterare så förbinder sig Socialdemokraterna och Moderaterna att överlåta 20 procent var till Vård i Kronoberg.